

# DOKUMENTUMOK

**Bakk Miklós**

## **Kerettörvény a régiókról**

### **Tervezet**

#### **Preambulum**

- Tekintettel Románia EU-integrációs folyamatban, valamint a regionális politikában és a közigazgatás decentralizálásában elért eredményeire,
  - figyelembe véve az Európai Unió regionális politikáját, valamint az európai régiók pozitív tapasztalatait,
  - különös tekintettel a Regionális Önkormányzat Európai Chartájában, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által elfogadott 1334 (2003) számú, Az autonóm régiók pozitív tapasztalatai mint konfliktus-megoldást segítő ihletforrás Európában címmel elfogadott határozatban foglalt elvekre és előírásokra,
  - meggyőződve arról, hogy az általános választások révén megbízott képviselők által kormányzott és érdemi felelősséggel felruházott régiók léte olyan közigazgatást jelent, amely hatékony s egyszersmind közel van a polgárhoz is,
  - annak érdekében, hogy az európai integrációs együttműködés regionális vetületeiből Romániát megillető anyagi támogatások gyorsan, optimálisan és ellenőrizhetően elérhetőek legyenek, valamint
  - annak érdekében, hogy az európai együttműködési folyamatok keretei között létrejött regionális együttműködési európai intézményekben Románia az őt megillető helyeket betölthesse,

Románia parlamentje az alábbi kerettörvényt alkotja a romániai régiókról.

#### **I. Általános rendelkezések**

##### *1. cikkely*

##### *A régió fogalma*

(1) Jelen törvény értelmében a régió:

- az a törvényes területi-közigazgatási egység, amelyet közvetlenül az állami szint alatt hoznak létre, és választott testületeken keresztül politikai önkormányzattal van felruházva,
- jogállását, identitását, hatalmát és szervezeti struktúráját az alkotmány és jelen törvény garantálja,

- státusa nem változtatható meg anélkül, hogy vele ne konzultáljanak,
- saját önkormányzati törvényt alkothat, amely a legmagasabb szinten részét képezi az állam törvényes rendjének, és legalább szervezetét és hatalmait megállapítja.

(2) A régióknak e Kerettörvény alapján különböző, azonban a demokratikus döntéshozatalt mindenféleképpen biztosító belső intézményi berendezkedésük lehet, összhangban a régió politikai, társadalmi, kulturális és természeti adottságaival.

(3) A régiók biztosítják maguknak a saját adminisztrációt, személyzetet és forrásokat, döntenek saját szimbólumaikról.

## *2. cikkely*

### *Különleges jogállású régiók*

Az ország lakosságának többségétől eltérő, sajátos kultúrával és intézményi hagyományokkal rendelkező regionális közösségek különleges jogállású, a jelenlegi kerettörvénybe foglaltaktól eltérő hatáskörökkel rendelkező régiót a parlament által elfogadott különtörvény és a parlament által megerősített statútum alapján kaphatnak.

## *3. cikkely*

### *A régiók kialakítása*

A régiók létrehozásáról külön törvény rendelkezik, mely a szubszidiaritás, valamint a jelen törvény életbeléptetését megelőző területi-közigazgatási egységeknek – megyéknek, városoknak, községeknek – a 215/2001-es számú, a helyi közigazgatásról szóló törvényben biztosított szabad társulási joga alapján kialakult együttműködéseit figyelembe véve, szükség esetén a 3/2000-es számú törvényben szabályozott helyi népszavazás intézményének alkalmazásával, a 151/1998-as számú – módosított – törvény alapján létrejött gazdasági-fejlesztési régiók eddigi eredményeire építve alapítja meg a régiók közigazgatási határait.

## *4. cikkely*

### *A régiók és a megyék*

(1) A megyék régiókon belüli közigazgatási körzetek, amelyek a közigazgatás decentralizálását szolgálják. Hatáskörükről, választott szerveikről a helyi hatóságokról szóló 215/2001-es számú – módosított – törvény rendelkezik.

(2) A különleges jogállású régiókban a megyék helyett más, hagyományos elnevezésű körzetek is létezhetnek a különleges jogállásról szóló törvény előírásai szerint.

## II. Hatáskörök, jogosítványok

### 5. cikkely

#### *Állami hatáskörök*

Az állam kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) honvédelem;
- b) nemzetbiztonság;
- c) az államháztartás rendjének kialakítása;
- d) vámrendszer;
- e) külügy, kivéve a régiók EU-n belüli kapcsolatrendszerét;
- f) pénzügyek, monetáris politika;
- g) országos parlamenti választások szabályozása és megszervezése;
- h) a közlekedés és a kommunikáció keretszabályozása.

### 6. cikkely

#### *A régió feladatköre és jogosítványai*

(1) A régió az ország alkotmányával, jogrendjével, valamint a jelen törvény rendelkezéseivel összhangban saját törvényeket alkot, illetve kiegészíti az állami törvények előírásait a következő területeken:

- a) területfejlesztés és -rendezés, tájvédelem;
- b) gazdasági fejlesztés;
- c) vízgazdálkodás;
- d) bányajog, bányakitermelés, az altalaj kutatása;
- e) oktatás- és művelődéspolitikai, oktatási és művelődési intézmények fenntartása;
- f) képzés, szakképzés és felnőttképzés;
- g) történelmi emlékhelyek létesítése és fenntartása;
- h) szociálpolitika, jóléti intézmények rendje;
- i) lakáspolitikai;
- j) foglalkoztatáspolitikai;
- k) idegenforgalom;
- l) a régió hivatalai és személyzete;
- m) a köztisztviselők kollektív szerződése a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény tiszteletben tartásával;
- n) a községek területi elhatárolása;
- o) tűzoltás, mentőszolgálat, katasztrófa-elhárítás;
- p) közbiztonság;
- q) regionális szintű közmunkák;
- r) mező- és erdőgazdálkodás;
- s) közutak, közlekedés, helyi kommunikáció;
- t) vadászat és halászat;
- u) regionális adópolitika kialakítása, regionális adók kiírása;

v) parlamenti és önkormányzati választások lebonyolítása.

(2) A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásával a régió intézményesített konzultációt folytat, és együttműködik a települési – municípiumi, városi, községi – tanácsokkal.

(3) A régió saját, közigazgatással kapcsolatos feladatai teljesítése érdekében

- a) költségvetést dolgoz ki és hagy jóvá;
- b) rendelkezik a költségvetési gazdálkodáshoz szükséges pénzügyi jogosítványokkal;
- c) kezeli a régió köz- és magánvagyonát;
- d) közszolgáltatásokat hoz létre és koncesszióнал;
- e) közintézményeket hoz létre és tart fenn;
- f) társul más bel- vagy külföldi közigazgatási egységgel, a törvények tiszteletben tartásával.

(4) A régió szervei a régió területén felelnek az emberi és kisebbségi jogok, valamint a Románia által aláírt és ratifikált egyéb nemzetközi szerződések tiszteletben tartásáért.

(5) A régió területén élő nemzeti közösségeknek, amennyiben számuk eléri a 10%-ot, joguk van nyelvük nyilvános használatához a román mellett. A román nyelv mellett hivatalosan használható kisebbségi nyelv alkalmazásáról a régió szervei az alkotmány és a Románia által aláírt nemzetközi szerződések tiszteletben tartása mellett külön jogszabályokat alkotnak.

## *7. cikkely*

### *Átruházott és megosztott hatáskörök*

(1) Egyes, a kormány kompetenciájába eső feladatok regionális szinten való megvalósítása átruházható a regionális közhatalóságokra. A kormány ez esetben a régiókat ellátja a szükséges forrásokkal.

(2) A régiók gazdasági és földrajzi sajátosságától függően a következő területeken megosztott hatáskörök alakíthatók ki:

- a) környezetvédelem;
- b) közérdekből történő kisajátítás;
- c) út- és vasúthálózatok kialakítása és üzemeltetése.

## *8. cikkely*

### *A régió státútuma*

(1) A régiók eltérő, a regionális közösség politikai, társadalmi és kulturális adottságaitól függő identitása a régiók szervezeti struktúrájában, közintézményei belső rendtartásában és elnevezésében, továbbá a régió szimbólumaiban is megjelenik anélkül, hogy ez érintené a régiók jelen törvényben, valamint más, a parlament által elfogadott törvényekben megszabott hatás- és feladatköreit. A sajátos szervezeti struktúráról, a közintézmények elneve-

zéséről és belső rendjéről, valamint a régió szimbólumairól a régió statútuma mint a regionális tanács által megalkotott jogszabály rendelkezik.

(2) A statútummal szemben a kormány – a régió prefektusa révén – és az államelnök a jelen törvény 16. cikkelye szerinti törvényességi kifogásolási és felülvizsgálati eljárással élhet.

(3) A különleges jogállású, a jelenlegi kerettörvénybe foglaltaktól eltérő hatáskörökkel rendelkező régió statútumát a parlament hagyja jóvá. Az eljárás során a parlament a statútumot nem módosítja, hanem csupán elfogadja, vagy a kifogást jelezve újratárgyalásra visszaküldi a regionális tanácsnak.

### III. A régió szervei

#### 9. cikkely

##### *A régió szervei*

(1) A régió szervei: a regionális közgyűlés, a regionális bizottság és a régió elnöke. A statútum rendelkezései alapján a régió szervei a hagyományos, történelmileg kialakult elnevezéseiket is viselhetik.

(2) A régió szerveinek működését jelen törvény rendelkezésein kívül a régió statútuma, valamint egyéb saját jogszabályai szabályozzák.

#### 10. cikkely

##### *A regionális közgyűlés*

(1) A régió törvényhozói közhatalmát, valamint a más törvények által ráruházott jogosítványokat a négy évre választott regionális közgyűlés gyakorolja. A közgyűlés képviselőinek számát a régió statútuma határozza meg.

(2) A regionális közgyűlés hatásköre:

- a) a jelen törvény 5-7. cikkelyének megfelelő, a régió statútumában a sajátosságoknak megfelelően részletezőbben is felsorolt törvényhozási jogkörök;
- b) a régió székhelyének kijelölése, illetve megváltoztatása;
- c) saját működési rendjének meghatározása;
- d) a regionális bizottság megválasztása;
- e) a régió elnökének megválasztása;
- f) a régió vagyonának kezelése;
- g) regionális közintézmények létesítése és fenntartása;
- h) a régió költségvetésének elfogadása;
- i) a régió szimbólumainak elfogadása;
- j) egyéb, törvények által előírt jogosítványok és hatáskörök.

(3) A regionális közgyűlést az általános és egyenlő választójog alapján, arányos választási rendszerben, közvetlen és titkos szavazással választják meg. A választásokat a helyi választásokról szóló, 70/1991-es – módosított

- törvény szabályozza. A választásokat a helyhatósági választásokkal egy-  
szerre, egy időpontra a kormány írja ki. A közgyűlés feloszlata esetén a  
kormány rendkívüli regionális választásokat ír ki.

(4) A regionális közgyűlés alakuló ülésére a választási eredmények hiva-  
talossá válását követő 15 napon belül kerül sor. Az alakuló ülést a régió pre-  
fektusa hívja össze.

(5) A regionális közgyűlés felosztható, ha

- a) sorozatosan, bíróságok által jogerős módon megállapított alkot-  
mány- és törvényellenes határozatokat hoz;
- b) a képviselők száma a határozathozatalhoz szükséges létszám alá  
csökken;
- c) ha három egymást követő ülésen nincs meg a határozathozatalhoz  
szükséges létszám, illetve nem hoznak egyetlen határozatot sem.

A feloszlatast a prefektus kezdeményezi, s arról a közigazgatási bíróság dönt.

(6) A regionális közgyűlés jogi természetű, normatív határozatokat hoz,  
amelyek a régió területén törvényerejű normáknak – önkormányzati törvé-  
nyeknek – számítanak. A közgyűlés saját szerveire és intézményeire vonat-  
kozóan határozatokat bocsát ki, melyek viszont közigazgatási aktusok.

## *11. cikkely*

### *A regionális bizottság*

(1) A régió végrehajtói közhatalmát a regionális bizottság gyakorolja,  
melyet a regionális közgyűlés választ meg saját kebeléből, titkos szavazás-  
sal és abszolút többséggel.

(2) A regionális bizottság 5-11 tagú, a tagok számát – melynek páratlan  
számnak kell lennie – a statútum szabja meg.

(3) A regionális bizottság üléseit a régió elnöke vagy az általa kijelölt  
ülésvezető elnök vezeti, aki felel a bizottság határozatainak, valamint egyéb  
ráruházott feladatnak a végrehajtásáért.

(4) A regionális bizottság összetételét, működési rendjét a statútum sza-  
bályozza.

(5) A regionális bizottság feladatköre:

- a) a regionális közgyűlés által hozott törvények végrehajtása;
- b) a régió vagyonának kezelése, a közszolgáltatások és regionális köz-  
művek ellenőrzése;
- c) egyéb, törvények útján a régióra ruházott jogosítványok gyakorlása,  
igazgatási tevékenységek;
- d) sürgős esetekben olyan intézkedések fogantatása, melyek a regio-  
nális közgyűlés hatáskörébe tartoznak.

(6) A regionális bizottság egyes tagjait, valamint a bizottság egészét, az  
elnök kivételével, a közgyűlés abszolút többségi szavazattal visszahívhatja.

(7) A regionális bizottság határozatokat bocsát ki.

*12. cikkely**A régió elnöke*

(1) A régió elnökét a regionális közgyűlés saját kebeléből választja meg. Hivatali ideje a közgyűlés mandátumának lejártát követő új közgyűlés megalkakulásáig tart.

(2) Az elnök:

- a) képviseli a régiót mind bel-, mind külföldön;
- b) összehívja a regionális közgyűlést;
- c) elnököl a regionális bizottság ülésein;
- d) a regionális bizottságon belüli feladatkörök elosztásával irányítja a régió szerveinek működését;
- e) részt vesz azokon a kormányüléseken, melyeken a régiót érintő döntéseket hoznak;
- f) vezeti a régiót képviselő bizottságot minden olyan tárgyaláson, melyet a régió a kormányzattal folytat a hatáskörök megosztása és a források elosztása, illetve felügyelete érdekében, valamint a különböző érdekkonfliktusok feloldása érdekében;
- g) díjakat és kitüntetések ad át a régió nevében;
- h) ellát egyéb feladatokat a közgyűlés megbízása alapján.

(3) Az elnök hatáskörét rendeletek kibocsátásával gyakorolja.

(4) A régió elnökét, amennyiben nem tesz eleget hivatali kötelezettségeinek, a közgyűlés visszahívhatja. A visszahívást a közgyűlés tagjainak legalább egyharmada kezdeményezi, és a közgyűlés tagjai legalább kétharmadának szavazatával határozza el jogerősen.

#### **IV. A régió és állam**

*13. cikkely**A régió és a kormány kapcsolata*

(1) A kormány a régió mellé prefektust nevez ki. A prefektus hatásköre:

- a) a kormány és régió érdekeinek ütközése esetén a kormány részéről kezdeményezi és vezeti az egyeztető tárgyalásokat;
- b) véleményezi a régió és az állam közötti kapcsolat alkotmányossága szempontjából a regionális közgyűlés által elfogadott törvények alkotmányosságát, s véleményezését a törvénnyel együtt megküldi az államelnöknek;
- c) államelnöki vétó esetén a regionális közgyűlésben képviseli az államelnök törvénnyel vagy annak egyes paragrafusaival szembeni kifogásait;
- d) törvényességi kifogás esetén kezdeményezi a regionális bizottság határozatainak vagy a régió elnöke rendeleteinek a közigazgatási bíróságon való felülvizsgálatát;

e) kezdeményezi a regionális közgyűlés feloszlását, amennyiben ennek törvényi feltételei adottak.

(2) A prefektusnak az (1) bekezdésben megjelölteken kívül más állam- vagy közigazgatási jogosítványai nincsenek.

(3) A régió és a kormány közötti egyeztetés keretéről törvény rendelkezik, az egyeztetést elsősorban a régió elnökének és a prefektusnak a feladatának tekintve.

#### *14. cikkely*

*A régió és a parlament kapcsolata. A Szolidaritási Tanács.*

(1) A regionális közgyűlés a parlament törvényhozói hatáskörébe tartozó törvényjavaslatokat terjeszthet a parlament elé. A törvényhozási kezdeményezést a régió elnöke képviseli és tartja fenn.

(2) A parlament mellett, annak konzultatív szakszerveként a régiók képviselőiből létrejön a Szolidaritási Tanács, amelynek feladatköre:

- a) javaslatokat tesz a parlamentnek a régiókkal kapcsolatos törvények rendszerezésére és egybehangolására;
- b) terveket fogalmaz meg a regionális fejlődésből adódó különbségek mérséklésére az ország kiegyenlítettbb fejlődése érdekében;
- c) fórumként szolgál a kiegyenlítés országos költségvetési vonatkozásainak egyeztetéséhez, a regionális érdekellentétek folyamatos megvitatásához.

(3) A Szolidaritási Tanács megalakulásáról és működéséről a parlament a régiókkal konzultálva külön törvényt alkot.

### **V. A régió által kibocsátott jogszabályok és rendelkezések felülvizsgálata és közzététele**

#### *15. cikkely*

*A régió által kibocsátott jogszabályok és rendelkezések életbelépése*

(1) A regionális közgyűlés által elfogadott törvényerejű normák, az önkormányzati törvények a prefektus közvetítésével az államelnökhöz kerülnek, aki az alkotmányos rendelkezéseknek megfelelően azokat kihirdeti. A regionális közgyűlés törvényerejű jogszabályai az állam és a régió Hivatalos Közlönyében való megjelenésükkor vagy magában a törvényben meghatározott napon lépnek életbe.

(2) A regionális bizottság közigazgatási határozatai a régió Hivatalos Közlönyében való megjelenésükkor vagy magában a határozatban meghatározott napon lépnek életbe.

*16. cikkely**A régió által kibocsátott jogszabályok törvényességi felülvizsgálata*

(1) A régió által kibocsátott önkormányzati törvények alkotmányosságát az alkotmánybíróság vizsgálhatja felül.

(2) A regionális közgyűlés, valamint a regionális bizottság által kibocsátott közigazgatási aktusok, valamint az elnök által kiadott rendeletek törvényessége felett a közigazgatási bíróság gyakorol ellenőrzést.

(3) A törvényességi felülvizsgálatra a régió mellé kinevezett prefektus révén kerül sor.

- a) A regionális közgyűlés törvényeit a prefektus, véleményezés kíséretében, eljuttatja az államelnökhöz, aki a megszokott felülvizsgálati eljárás keretében, az alkotmány 77. cikkelye szerint kérheti annak felülvizsgálatát;
- b) A jelen törvény 13 (1)-es cikkelye alapján az államelnökhöz eljuttatott törvényeket az államelnök egyszeri vétóval, a törvény elfogadását követő 20 napon belül, visszaküldheti a regionális közgyűlésbe felülvizsgálás céljából. A törvénnyel vagy annak egyes paragrafusaival szembeni kifogásokat a prefektus képviseli a regionális közgyűlésben;
- c) A regionális közgyűlés, valamint a regionális bizottság közigazgatási határozataival vagy a régió elnöke rendeleteivel szembeni törvényességi kifogások esetén a prefektus kezdeményezi a közigazgatási bíróságon való felülvizsgálatot.

**VI. A régió köz- és magánvagyonra, pénzügyei***17. cikkely**A régió köz- és magánvagyonra*

(1) A régió vagyonát ingó és ingatlan javak alkotják, melyek a régió köz- vagy magántulajdonában vannak.

(2) A régió közvagyonát olyan vagyontárgyak alkotják, amelyek a törvény szerint és természetüknél vagy rendeltetésüknél fogva regionális közérdeket szolgálnak, illetve regionális kihasználtságúak, a régió területén találhatók, nem alkotják valamely helyi – községi, városi, municípiumi vagy megyei – önkormányzat tulajdonát, és országos közérdek vagy nemzetvédelmi szempont nem indokolja ezek állami közvagyonba való sorolását.

(3) A régió közvagyonát alkotó javak elidegeníthetetlenek, a tulajdonjog fölöttük elévülhetetlen.

(4) A régió magánvagyonát olyan ingó- és ingatlan vagyontárgyak alkotják, amelyek polgári forgalomból és más, törvények által előírt úton kerültek és kerülnek a régió tulajdonába.

*18. cikkely**A régió természeti kincsei*

A régió természeti kincsei és erőforrásai – az altalaji kincsek, az energetikai potenciált jelentő folyó- és termálvizek, ásványvizek –, valamint a vízi és szárazföldi közlekedési utak a régió köztulajdonát alkotják.

*19. cikkely**A régió javainak kezelése*

A régió köz- és magánjait a regionális bizottság kezeli a vagyonkezeléssel kapcsolatos országos, valamint a regionális közgyűlésben elfogadott törvények rendelkezéseinek megfelelően.

*20. cikkely**A régió pénzügyei. A Szolidaritási Alap.*

(1) A régióban beszedett adóknak

- a) 60 százaléka a régió költségvetésében marad;
- b) 20 százaléka a központi költségvetés forrásául szolgál;
- c) 20 százaléka az országos szinten létrejövő Szolidaritási Alapba kerül, melynek célja a régiók egyenlőtlen fejlődésének kiegyensúlyozása.

(2) A Szolidaritási Alap felhasználásáról a Szolidaritási Tanács dönt. A kormány nem vonhat el pénzt a központi költségvetésbe a Szolidaritási Alapból, de kiegészítheti azt.

(3) A kormány közvetlenül pénzalapokat a régióknak csak az 7. cikkelyben megjelölt hatáskörök gyakorlása érdekében juttathat. Minden egyéb esetben a támogatásra csak a Szolidaritási Tanács közreműködésével kerül sor.

(4) A régió pénzügyeit a közpénzügyi törvény szabályozza, melyet a jelen cikkely (1)–(3) bekezdésének előírásai szerint alkotnak meg.

**VII. Átmeneti és záró rendelkezések***21. cikkely**Átmeneti rendelkezések*

(1) E törvény a 215/2001-es számú, a helyi közigazgatásról szóló törvény módosításával egyszerre lép hatályba.

(2) Jelen törvény hatálybalépését követően hat hónapon belül életbe lép a régiók kialakításáról szóló, a jelen törvény 3. cikkelye szerint megalkotott törvény

(3) Az első regionális választásokat a helyi választásokról szóló törvény módosítása alapján a kormány írja ki a régiók kialakítását követő 30 napon belül.

(3) A regionális testületek megalakulását követően a gazdasági fejlesztési régiók megszűnnek, a 151/1998-as számú törvény hatályát veszti.

(4) A regionális testületek megalakulását követően a kormány és a régiók választott szervei intézkedési tervben rögzítik a hatáskörök átadásának menetrendjét.

## 22. cikkely

### *A régiókról szóló kerettörvény elfogadása és felülvizsgálata*

A régiókról szóló kerettörvény a román alkotmány 72. szakasza, (3) bekezdése o. pontjának megfelelően sarkalatos törvény. Megalkotására és felülvizsgálatára az alkotmány 74. szakasza (1) bekezdése szerint kerül sor.

## **Törvény Székelyföld különleges jogállású régió létrehozásáról**

### **Tervezet**

### **Preambulum**

- Tekintettel Székelyföld települési és megyei önkormányzatainak a székelyföldi társadalom nevében megfogalmazott, a Székelyföld régió megalakítására vonatkozó igényére,
- annak érdekében, hogy Székelyföld megőrizhesse kulturális jellemzőit, hogy tovább fejleszthesse sajátos földrajzi helyzetéből adódó hagyományos gazdálkodási kereteit és - ezzel egy időben - felzárkózhasson az európai integráció által elindított gazdasági és társadalmi átalakulási folyamatokhoz,
- figyelembe véve Románia EU-integrációs folyamatban, valamint a regionális politikában és a közigazgatás decentralizálásában elért eredményeit,
- figyelembe véve az európai régiók pozitív tapasztalatait,
- különös tekintettel a *Regionális Önkormányzat Európai Chartájában*, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által elfogadott 1334 (2003) számú, *Az autonóm régiók pozitív tapasztalatai mint konfliktusmegoldást segítő ihletforrás Európában* címmel elfogadott határozatban foglalt elvekre és előírásokra,

Románia parlamentje az alábbi törvényt alkotja a Székelyföld különleges jogállású régió létesítéséről.

## I. Székelyföld régió létrehozása

### *1. cikkely*

#### *Székelyföld régió létrehozása, területe*

(1) A régiókról szóló kerettörvény 2. és 3. cikkelyének rendelkezéseivel összhangban létrejön a Székelyföld különleges jogállású régió.

(2) A Székelyföld régió a következő területet foglalja magában: Kovászna megye jelenlegi területét, Hargita megye jelenlegi területét, valamint Maros megye azon részét, amely hagyományosan a Székelyföldhöz tartozott, azaz a következő jelenlegi községeket: Ákosfalva, Backamadaras, Csikfalva, Erdőszentgyörgy, Gyulakuta, Havad, Lukafalva-Dózsa György, Marosszentgyörgy, Nagyernye, Nyárádgálfalva, Nyárádkarácson, Nyárád-magyarós, Nyárádremete, Székelyhódos, Székelyvécke a hozzájuk tartozó falvakkal, és a következő városokat: Marosvásárhely municípium, Szováta és Nyárádszereda a hozzájuk tartozó településekkel.

### *2. cikkely*

#### *Székelyföld régió területi-közigazgatási felosztása, székhelye*

(1) Székelyföld régiót a következő – a megyék jogállásával és hatáskörével rendelkező – területi közigazgatási egységek alkotják:

- 1) Kézdi-Orbai szék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Kézdivásárhely;
- 2) Sepsi-Bardóc szék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Sepsiszentgyörgy;
- 3) Csík-Gyergyó szék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Csíkszereda;
- 4) Udvarhelyszék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Székelyudvarhely;
- 5) Marossszék, amelynek területe a hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Szováta;
- 6) Bodzavidék/Íntorsura Buzăului különleges körzet, amelynek székhelye: Bodzaforduló/Íntorsura Buzăului;

(2) Marosvásárhely municípium nem tartozik egyik területi-közigazgatási egységhez sem, a régióon belül sajátos státussal rendelkezik, melyet külön regionális jogszabály állapít meg.

(3) Székelyföld székhelye: Csíkszereda. A régió megalakulását követő ötödik évben a regionális tanács új székhelyet jelölhet ki.

(4) Öt évvel Székelyföld régió megalakulását követően a régió határa mentén levő, azon kívül vagy belül elterülő települések és kistérségek népszavazás útján határozhatnak arról, hogy ki, illetve bekerüljenek a régióba. A népszavazás eredménye nyomán a parlament hagyja jóvá Székelyföld régió határainak módosítását.

## II. Székelyföld régió hatásköre, jogosítványai

### 3. cikkely

#### *Székelyföld régió hatásköre, jogosítványai*

(1) Székelyföld különleges jogállású régió rendelkezik mindazon hatáskörökkel és jogosítványokkal, amelyekről a régiókról szóló kerettörvény 6. és 7. cikkelye rendelkezik.

(2) Székelyföld különleges jogállású régió az előző bekezdés által szabályozott hatáskörök és jogosítványok mellett, a régiókról szóló kerettörvény 2. cikkelyével összhangban, jelen törvény alapján a következő – további – hatásköröket kapja meg:

- a) Székelyföld saját nyelvtörvényének kidolgozása, mellyel Székelyföld régió területén a magyar nyelv egyenrangúvá válik az állam hivatalos nyelvével az állam és az önkormányzat összes intézményeiben, a régió nyilvánosságában;
- b) Székelyföld regionális választási törvényének elfogadása.

### 4. cikkely

#### *Sajátos megosztott hatáskörök*

(1) Székelyföld régió a román kormánnyal és a romániai magyar nemzeti közösség személyi elvű önkormányzatával egyeztetve közhatóságokat létesíthet az oktatás és művelődés terén, melyek a magyar kultúra és oktatás terén kormányzati felügyeleti hatás- és feladatköröket látnak el.

(2) Az (1)-es bekezdés szerint megállapított feladatkörökhöz szükséges költségvetési alapokat a kormány biztosítja

## III. Zárórendelkezések

### 5. cikkely

#### *Székelyföld régió vagyonának kialakítása*

(1) Székelyföld régió köz- és magánvagyonra Hargita és Kovászna megyék köz- és magánvagyonából, valamint Maros megye vagyonának egy részéből jön létre. A Maros megyei vagyonrész az egykori Marosszék területét megillető vagyonrész.

(2) Az állam átadja Székelyföld régiónak azokat az állami tulajdonban levő köz- és magán-vagyontárgyakat, amelyek a régiókról szóló kerettörvény 17. és 18. cikkelye alapján e régiót is megilletik.

(3) A székek és különleges körzetek, mint székelyföldi területi-közigazgatási egységek köz- és magánvagyonát a regionális választásokat és a székek, valamint különleges körzetek közttestületeinek megalakulását követően a régió adja át ezen testületeknek.

*6. cikkely**Zárórendelkezések*

(1) Jelen törvény a régiókról szóló kerettörvény 3. cikkelye alapján lép életbe.

(2) Az első székelyföldi regionális választásokat a helyi választásokról szóló 70/1991-es számú – módosított – törvény alapján a kormány írja ki a jelen törvény hatályba lépését követő 60 napon belül.

(3) A választásokig Székelyföld régió ideiglenes tanácsa delegált képviselőkkel jön létre a következő módon:

- a) 22 képviselőt Kovászna megye tanácsa delegál saját kebeléből;
- b) 32 képviselőt Hargita megye tanácsa delegál saját kebeléből;
- c) 23 képviselőt azon Maros megyei helyi önkormányzati képviselők választanak, akik a régióhoz tartozó településeken választottak meg a legutolsó helyhatósági választásokon. E helyi képviselők közösen egyetlen ideiglenes választótestületet alkotnak, mely saját kebeléből választja meg a delegált képviselőket.

(4) A Székelyföld régió tanácsának választások utáni megalakulását követően a regionális tanács külön jogszabályt alkot a jelen törvény 2. cikkelyének (1) bekezdésében felsorolt székek és különleges körzetek határainak pontos kijelöléséről.

(5) A székek és különleges körzetek határainak kijelölését követően a területi-közigazgatási egységek ideiglenes tanácsokat választanak. Az ideiglenes tanácsot a székhöz vagy különleges körzethez tartozó települések helyi képviselőinek közös ideiglenes választótestülete választja meg saját kebeléből.

(6) A Székelyföld régió köztestületeinek megalakulását követően a kormány és a régiók választott szervei intézkedési tervben rögzítik a hatáskörök átadásának menetrendjét.

## Székelyföld különleges jogállású régió autonómiájának statútuma

### Tervezet

#### I. FEJEZET

##### Általános rendelkezések

###### *1. szakasz*

###### *Székelyföld régió autonómiájának alapjai*

(1) Székelyföld különleges jogállású régió területi-önkormányzati közösségként, Székelyföld történelmi azonosságának kifejezéseként, Románia régiókról szóló kerettörvényének előírásai és a román parlament külön törvénye alapján jött létre.

(2) Székelyföld különleges jogállású régió autonómiája a Székelyföld területén élő román állampolgároknak a társadalom életében való demokratikus részvételét, a terület gazdasági-társadalmi fejlődését, a területi érdekek érvényesülésének elősegítését és védelmét szolgálja.

(3) Székelyföld autonómiája biztosítja a régió területén élő magyar és román nemzeti közösség egyenlőségét, valamint az itt élő többi nemzeti vagy etnikai kisebbség jogainak védelmét.

(4) A magyar és román közösség egyenlősége a két nyelv használatának teljes egyenlősége alapján, valamint e nemzeti közösségek közötti – a népszámlálási adatoknak megfelelő 80–20 százalékos – számbeli arányok figyelembevételével, az ennek megfelelő intézmény-finanszírozás alapján valósul meg.

(5) Székelyföld régió politikai-közigazgatási autonómiája az állam területi integritásának és szuverenitásának a tiszteletben tartásával létesül.

(6) Székelyföld régió jogi személyiséggel rendelkező régió.

###### *2. szakasz*

###### *Székelyföld régió területi-közigazgatási felosztása, székhelye*

(1) Székelyföld régiót a következő – a megyék jogállásával és hatáskörével rendelkező – területi közigazgatási egységek alkotják:

1. Kézdi-Orbai szék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Kézdivásárhely;
2. Seps-Bardóc szék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Sepsiszentgyörgy;
3. Csík-Gyergyó szék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Csíkszereda;
4. Udvarhelyszék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Székelyudvarhely;

5. Marossszék, amelynek területe a történelmileg hozzá tartozó közületi helységeket foglalja magában; székhelye Szováta;

6. Bodzavidék/Întorsura Buzăului különleges körzet, amelynek székhelye: Bodzaforduló/Întorsura Buzăului;

(2) Marosvásárhely municípium nem tartozik egyik területi-közigazgatási egységhez sem, a régióon belül sajátos státussal rendelkezik, melyet külön regionális jogszabály állapít meg.

(3) Székelyföld régió székhelye: Csíkszereda.

(4) A székek közigazgatási hatás- és feladatkörét, működésük feltételeit a helyi közigazgatásról szóló 215/2001-es számú – módosított – törvény megérekekre vonatkozó előírásai szabják meg.

### *3. szakasz*

#### *Székelyföld régió jelképei*

(1) Székelyföld régióban az állami és egyéb hivatalos ünnepeken a magyar és román nemzeti színű zászlót, valamint Székelyföld címerét használják.

(2) Székelyföld régió címeréről, valamint a jelképek hivatalos használatáról Székelyföld Önkormányzati Tanácsa külön jogszabályt alkot.

(3) Székelyföld magyar és román lakossága a vallási és nem hivatalos ünnepegeken szabadon használja nemzeti közösségének szimbólumait.

## **II. FEJEZET**

### **Székelyföld régió önkormányzati szervei és közigazgatása**

### *4. szakasz*

#### *A régió önkormányzati intézményei*

(1) Székelyföld régió közhatalmát a régiókról szóló kerettörvény előírásainak megfelelően a következő, négy évre választott szervek gyakorolják:

- a Székelyföld Önkormányzati Tanácsa,
- a Székelyföld Önkormányzati Bizottsága,
- Székelyföld elnöke.

(2) A régió önkormányzati szervei a régió székhelyén működnek. Az önkormányzatnak alárendelt egyéb intézmények, a régió szervei által hozott döntések alapján, Székelyföld bármely településén működhetnek.

### *5. szakasz*

#### *A régió közigazgatása*

(1) A régiót alkotó területi-közigazgatási egységeek a székek. A székek élén a következő választott szervek állnak:

- a széki tanács mint döntéshozó szerv;
- a széki bizottság mint végrehajtó szerv;

- a szék elnöke.

Ezen szervek megválasztására, működésére, hatás- és feladatkörére nézve a helyi választásokról szóló, 70/1991-es számú – módosított –, valamint a helyi közigazgatásról szóló, 215/2001-es számú – módosított – törvényeknek a megyei közhatóságokra, azaz a megyei tanácsra, a megyei tanács megválasztására, működésére, hatás- és feladatkörére vonatkozó előírásai az érvényesek.

(2) A régió területén levő települések önkormányzati intézményei:

- a községi, városi vagy municipiumi tanács;
- a község, a város vagy a municipium polgármestere.

Ezek megválasztására, valamint hatás- és feladatkörére a helyi választásokról szóló, 70/1991-es számú – módosított –, valamint a helyi közigazgatásról szóló, 215/2001-es számú – módosított – törvény előírásai érvényesek.

### III. FEJEZET

#### Székelyföld Önkormányzati Tanácsa

##### 6. szakasz

##### *Székelyföld Önkormányzati Tanácsának hatás- és feladatköre*

(1) Székelyföld Önkormányzati Tanácsa a régiókról szóló kerettörvény előírásainak megfelelően a következő hatásköröket gyakorolja:

- a) Székelyföld régió területfejlesztése és -rendezése, tájvédelmi feladatok;
- b) a régió gazdasági fejlesztése;
- c) vízgazdálkodás Székelyföld területén;
- d) bányakitermelés, az általaj kutatása, különös tekintettel az ásvány-víz-készletek feltárására és hasznosítására;
- e) oktatás- és művelődéspolitikai, a Székelyföld területén élő magyar és román regionális nemzeti közösség oktatási és művelődési intézmények fenntartása;
- f) képzés, szakképzés és felnőttképzés;
- g) a régió területén levő magyar és román történelmi emlékhelyek létesítése és fenntartása;
- h) szociálpolitika, jóléti intézmények rendje;
- i) lakáspolitikai;
- j) foglalkoztatáspolitikai;
- k) idegenforgalom, falusi turizmus;
- l) a régió hivatalai és személyzete;
- m) a köztisztviselők kollektív szerződése a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény tiszteletben tartásával;
- n) a községek területi elhatárolása;
- o) tűzoltás, mentőszolgálat, katasztrófa-elhárítás;
- p) közbiztonság;

- q) regionális szintű közmunkák;
- r) mező- és erdőgazdálkodás, regionális erdőhatóságok létesítése a törvényi előírásoknak megfelelően;
- s) közutak, közlekedés, helyi kommunikáció;
- t) vadászat;
- u) regionális adópolitika kialakítása, regionális adók kirovása;
- v) parlamenti és önkormányzati választások lebonyolítása.

(2) Székelyföld Önkormányzati Tanácsa a régió különleges jogállásából fakadóan a következő, további jogkörökkel rendelkezik:

- w) a román és magyar nyelv egyenlő hivatalos használatának biztosítása és felügyelete, az ehhez szükséges jogszabályok elfogadása, a megfelelő intézményi feltételek kialakítása;
- x) a magyar és román regionális nemzeti közösségek mellett élő kisebbségek jogainak biztosítása a Románia által aláírt és ratifikált nemzetközi szerződéseknek, valamint az alkotmány előírásainak megfelelően;
- y) a magyar és román nemzeti közösség megfelelő politikai képviselőt biztosító arányos regionális választási törvény kidolgozása.

(3) Székelyföld Önkormányzati Tanácsa saját, közigazgatással kapcsolatos feladatai teljesítése érdekében:

- a) költségvetést dolgoz ki és hagy jóvá;
- b) rendelkezik a költségvetési gazdálkodáshoz szükséges pénzügyi jogszabályokkal;
- c) kezeli a régió köz- és magánvagyonát;
- d) közszolgáltatásokat hoz létre és koncesszionál;
- e) társul más bel- vagy külföldi közigazgatási egységgel, a törvények tiszteletben tartásával.

(4) Az Önkormányzati Tanács saját tagjai közül megválasztja Székelyföld elnökét és alelnökét.

(5) Az Önkormányzati Tanács a magyar és román közösség intézményei és azok kulturális, oktatási és egyéb céljai finanszírozásának tekintetében a két nemzeti közösség közötti 80–20 százalékos arányt veszi alapul. Ezt az arányszámot mindig az utolsó népszámlálás adatai szerint számolják újra.

(6) Az Önkormányzati Tanács az (1)–(3) bekezdésben leírt jogköröket önkormányzati törvényeknek nevezett jogszabályok és közigazgatási határozatok meghozatalával gyakorolja.

## *7. szakasz*

### *Székelyföld Önkormányzati Tanácsának megválasztása*

(1) Székelyföld Önkormányzati Tanácsát arányos választási rendszerben, általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással négy évre választják meg.

(2) A választásokon bejegyzett pártok és egyesületek, valamint független jelöltek vehetnek részt.

(3) Székelyföld önkormányzati tanácsosainak száma 77. A mandátumok 80:20 százalék, azaz – számszerűen – 62:15 arányban oszlanak meg a régió magyar és román közössége között.

(4) A választókerületeket a székek alkotják, az egy választókerületre jutó magyar és román mandátumok számát a népszámlálási adatok alapján állapítják meg úgy, hogy a mandátumok összege a régió egészére a (3)-as bekezdésben megadott számarányt adja.

(5) A jelöltek – pártok, egyesületek, függetlenek – hiteles nyilatkozatot tesznek arról, hogy a választási versenyben a magyar vagy a román közösség mandátumaiért kívánnak versengeni.

(6) A szavazócédulán egymástól elkülönített csoportban jelennek meg a magyar és a román közösség jelöltjei. A szavazók, saját döntésük alapján, csak az egyik csoport jelöltjeire szavaznak. Azok a szavazócédulák, amelyek mindkét jelöltcsoportra vagy egyik csoportra sem tartalmaznak érvényes szavazatot, érvénytelennek tekintendők.

(7) Az önkormányzati tanácsosok megválasztásával egy időben szervezik meg a széki, városi és községi tanácsosoknak, valamint a polgármestereknek a megválasztását a 70/1991. számú helyi választásokról szóló – módosított – törvény alapján.

(8) Mind a regionális testületek, mind a széki és helyi önkormányzatok megválasztásának időpontját a kormány írja ki.

(9) A regionális választások részletes szabályozásáról jelen szakasz rendelkezései alapján Székelyföld Önkormányzati Tanácsa külön jogszabályt alkot.

(10) Az Önkormányzati Tanács, megalakulásától számított 30 napon belül, kidolgozza és jóváhagyja működési szabályzatát. Ezen időtartam alatt a tanács munkálatait Székelyföld elnöke vezeti.

#### **IV. FEJEZET**

#### **Székelyföld Önkormányzati Bizottsága és elnöke**

##### *8. szakasz*

##### *Az Önkormányzati Bizottság hatásköre*

(1) Az Önkormányzati Bizottság az autonóm régió közhatalmát saját hatáskörében gyakorló, végrehajtó testület, tagjainak száma 7, akik közül 5 a magyar, 2 pedig a román közösséget képviseli. Az Önkormányzati Bizottságot Székelyföld Önkormányzati Tanácsa választja meg saját tagjaiból, titkos szavazással és abszolút többséggel. Székelyföld elnöke és alelnöke hivatalból tagja az Önkormányzati Bizottságnak.

(2) Székelyföld Önkormányzati Bizottságának üléseit Székelyföld régió elnöke vagy az általa kijelölt ülésvezető elnök vezeti, aki felel a bizottság határozatainak, valamint egyéb, ráruházott feladatnak a végrehajtásáért.

(3) Az Önkormányzati Bizottság feladatköre:

- a) az Önkormányzati Tanács által hozott jogszabályok végrehajtása;
- b) Székelyföld régió vagyonának kezelése, a közszolgáltatások és regionális közművek ellenőrzése;
- c) a magyar és román nyelv egyenlő hivatalos használatának elősegítése és felügyelete, az Önkormányzati Tanács által megalkotott jogszabályok alapján;
- d) egyéb, törvények útján a régióra ruházott jogosítványok gyakorlása, igazgatási tevékenységek;
- e) sürgős esetekben olyan intézkedések foganatosítása, melyek az Önkormányzati Tanács hatáskörébe tartoznak.

(4) A Bizottság egyes tagjait, valamint a Bizottság egészét, az elnök és alnök kivételével, a közgyűlés abszolút többségi szavazattal visszahívhatja.

(5) A Bizottság határozatokat bocsát ki.

## *9. szakasz*

### *Székelyföld elnöke és alelnöke*

(1) Székelyföld régió elnökét az Önkormányzati Tanács saját kebeléből választja meg. Hivatali ideje a Tanács mandátumának lejártát követő új Tanács megalakulásáig terjed.

(2) Székelyföld elnöke:

- a) képviseli a régiót mind bel-, mind külföldön;
- b) összehívja Székelyföld Önkormányzati Tanácsát;
- c) kihirdeti az Önkormányzati Tanács által elfogadott törvényeket;
- d) elnököl a Bizottság ülésein;
- e) a Bizottságon belüli feladatkörök elosztásával irányítja a régió szerveinek működését;
- f) részt vesz azokon a kormányüléseken, melyeken a régiót érintő döntéseket hoznak;
- g) irányítja a kormány és a régió között létrejövő Egyeztető Testület munkáját, vezeti – a prefektussal együtt – azokat a tárgyalásokat, melyeket a régió a kormányzattal folytat e testület keretei között a hatáskörök megosztása és a források elosztása, illetve felügyelete érdekében, valamint a különböző érdekkonfliktusok feloldása céljából;
- h) díjakat és kitüntetések ad át Székelyföld régió nevében;
- i) ellát egyéb feladatokat az Önkormányzati Tanács megbízása alapján.

(3) Az elnök hatáskörét rendeletek kibocsátásával gyakorolja.

(4) Székelyföld elnökének mandátuma megszűnik:

- lemondás és elhalálozás esetén;
- minden olyan esetben, amelyre az ország törvényei a választott tisztségviselők mandátumának megszűnését büntetőjogi vagy más törvényi előírások alapján elrendelik;
- visszahívás esetén.

(5) Székelyföld elnökét, amennyiben nem tesz eleget hivatali kötelezettségeinek, Székelyföld Önkormányzati Tanácsa visszahívhatja. A visszahívást a Tanács tagjainak legalább egyharmada kezdeményezi, és a Tanács tagjai legalább kétharmadának szavazatával határozza el jogerősen.

(6) Székelyföld alelnökét az Önkormányzati Tanács saját kebeléből választja meg. Az alelnök az elnök által képviselt nemzeti közösséggel szemben a másik közösség képviselői közül kerül ki. Az alelnök hatásköre:

- ellátja azokat a feladatköröket, amelyeket az elnök rendelet vagy eseti megbízás alapján neki átad;
- helyettesíti az elnököt annak akadályoztatása esetén, illetve minden olyan esetben, amikor az elnök mandátuma megszűnt, de az új elnök megválasztására még nem került sor.

(7) Székelyföld elnöke és alelnöke a parlament tagjait megillető mentelmi joggal rendelkezik.

#### *10. szakasz*

##### *Az Önkormányzati Bizottság működési rendje*

Az Önkormányzati Bizottság szervezeti felépítését és működési szabályzatát az Önkormányzati Tanács dolgozza ki és a Bizottság tagjait kijelölő szavazással egy időben fogadja el.

## **V. FEJEZET**

### **Nyelvhasználat a Székelyföld régió területén**

#### *11. szakasz*

##### *Székelyföld régió hivatalos nyelve*

(1) Székelyföldön a magyar és román nyelv egyenrangú hivatalos nyelvek. Székelyföld lakosai e két nyelv bármelyikén fordulhatnak a régió közhatalóságaihoz, amely köteles ugyanazon a nyelven válaszolni, illetve hivatalos iratokat kibocsátani.

(2) Székelyföld régió közhatalóságaiban alkalmazott köztisztviselőknek kötelező módon ismerniük kell mind a magyar, mind pedig a román nyelvet.

(3) A közfeliratok közül a földrajzi elnevezések, az intézmények, települések, utcák, terek elnevezései, valamint az üzleti és kereskedelmi-szolgáltatási feliratok kötelező módon kétnyelvűek.

(4) A közigazgatási eljárás során használt nyomtatványok és hirdetések kötelező módon kétnyelvűek.

(5) A kétnyelvűség biztosításával kapcsolatos minden költség az érintett közhatóságokat terheli.

(6) A kétnyelvűség jelen statútumba foglalt előírásainak részletes szabályozásáról, azok bevezetéséről, érvényesítéséről és garanciáiról az Önkormányzati Tanács külön jogszabályokat alkot.

## *12. szakasz*

### *Nyelvhasználati jogok*

(1) Székelyföld régió területén az anyanyelv használata szabad. A nem magyar vagy román anyanyelvűek a hatóságokkal való kapcsolataikban az érvényes kisebbségi jogi előírások szerint használhatják anyanyelvüket.

(2) Az üzleti és kereskedelmi-szolgáltatási feliratok a kötelező magyar és román nyelv mellett bármilyen más nyelven is kiírhatóak.

(3) Székelyföld régió területén a bíróság előtt a felek bármilyen perben egyaránt használhatják a magyar és a román nyelvet. A periratok bármely nyelven érvényesek, a bírósági határozatokat és ítéleteket a felek által kért nyelven vagy mindkét nyelven kiállítják.

## *13. szakasz*

### *Nyelvhasználat a rendőrséggel való kapcsolatban*

A rendőrségi állományban Székelyföld régióban olyannak kell lennie, hogy az állomány tagjai a lakossággal való érintkezésük során egyenként is képesek legyenek a régió bármelyik hivatalos nyelvén az alkalmazására. Az ezt biztosítandó felvétel, képzés, továbbképzés és átképzés tekintetében külön ütemterv készül, mely része a jelen statútum 23. szakaszában foglalt menetrendnek.

## **VI. FEJEZET**

### **Oktatás és művelődés Székelyföld régió területén**

## *14. szakasz*

### *Az oktatás nyelve*

(1) Székelyföld régió közoktatási intézményeiben az oktatás magyar és román nyelven folyik. A régió lakosainak joguk van anyanyelvükön tanulni, a szülők szabadon dönthetnek, hogy gyermeküket magyar vagy román nyelvű közoktatási intézménybe adják.

(2) A közoktatás állami, önkormányzati, magán- és felekezeti intézményeiben biztosítani kell a régió másik hivatalos nyelvén elsajátítását. A magyar, illetve a román nyelven oktató intézményekben egyazon óraszám-ban kell biztosítani a román, illetve a magyar nyelv és kultúra elsajátításának és megismerésének a feltételeit.

*15. szakasz**Oktatási intézmények*

(1) A közoktatásban külön magyar és román nyelvű oktatási intézmények létesülnek. Ahol ez nem lehetséges, ott tagozatok működnek a közös iskolákban; a közös iskolafenntartás mellett a tagozatok önállósága biztosított.

(2) A szórványhelyzetben levő magyar és román anyanyelvű gyerekek számára az Önkormányzati Bizottság a helyi önkormányzatokkal együttműködve azonos feltételek mellett biztosít iskolabuszokat.

(3) A felekezeti és magán oktatási intézmények támogatására az Önkormányzati Bizottság külön alapokat hoz létre, s ezeket a jelen statútum 6. szakaszának 5. bekezdésében meghatározott arányok figyelembevételével, illetve a szükségletek szerint osztja meg a magyar és román nyelven oktató intézmények között.

*16. szakasz**Az oktatást felügyelő szakhatóságok*

(1) Az köz- és felsőoktatást felügyelő szakhatósági feladatok ellátását Székelyföld régió területén a Székelyföldi Oktatási Szakfelügyelet látja el, amelynek hatásköre a központi oktatási kormányzat és a személyi elvű autonómia választott testületével egyeztetve jött létre. A Székelyföldi Oktatási Szakfelügyelet két, párhuzamosan működő igazgatósága a magyar és román oktatással kapcsolatos felügyeleti hatás- és feladatköröket látja el.

(2) A szakhatóság biztosítja, hogy a magyar és román közösség számára készülő tantervek az előírásoknak megfelelően tartalmazzák a másik nemzeti közösség nyelvének, kultúrájának és történelmének a megismerését.

*17. szakasz**Művelődési élet*

A művelődési intézmények fenntartása és finanszírozása a régió magyar és román közössége közötti arányossági elv és a szükségletek figyelembevétele alapján történik.

**VII. FEJEZET****Székelyföld régió vagyonának kezelése és közpénzügyei***18. szakasz**Székelyföld régió vagyonának kialakítása*

(1) Székelyföld régió köz- és magánvagyonra a régió létesítésekor, valamint az első regionális választásokat és a székek, valamint különleges körzetek köztestületeinek megalakulását követően alakult ki.

(2) Székelyföld régió köz- és magánvagyonába a következő módon kerülhetnek javak:

- a javak polgári forgalmából;
- a régió önkormányzati döntései nyomán létrejött beruházások révén;
- más, törvény által előírt módon.

#### *19. szakasz*

##### *Székelyföld régió közpénzügyei*

(1) Székelyföld régió pénzügyeit a közpénzügyi törvény szabályozza, melyet a régiókról szóló kerettörvény előírásai szerint alkottak meg.

(2) Székelyföld önkormányzatai ellátják az állami és a helyi adók beszedését, és ilyen jellegű adóügyi intézkedéseket tesznek.

### **VIII. FEJEZET**

#### **Az állam és Székelyföld régió kapcsolata**

#### *20. szakasz*

##### *Székelyföld régió és a kormány kapcsolata*

(1) A kormány Székelyföld régió mellé prefektust nevez ki. A prefektus a régiókról szóló kerettörvény 13. cikkelyének megfelelő hatáskörrel rendelkezik.

(2) Székelyföld régió és a kormány közötti egyeztetés érdekében a régió és a kormány egy 11 tagú Egyeztető Testületet hoz létre, amelynek tagjai: Székelyföld régió elnöke, a prefektus, négy, a kormány által kinevezett közigazgatási szakember, négy, a régió magyar közössége által választott regionális képviselő és egy, a régió román közössége által választott regionális képviselő. Az Egyeztető Testület magyar, illetve román regionális képviselő tagjait az Önkormányzati Tanács magyar, illetve román képviselői választják meg.

(3) Az Egyeztető Testület mandátumát Székelyföld régió elnökének, illetve képviselőinek mandátumideje határozza meg. A testület két társelnöke: Székelyföld régió elnöke és a prefektus.

#### *21. szakasz*

##### *Székelyföld régió és a parlament kapcsolata*

(1) Székelyföld Önkormányzati Tanácsa a parlament törvényhozói hatáskörébe tartozó törvényjavaslatokat terjeszthet a parlament elé. A törvényhozási kezdeményezést Székelyföld régió elnöke nyújtja be és képviseli.

(2) Székelyföld Önkormányzati Tanácsa szakszervet hoz létre a parlament konzultatív szerveként működő Szolidaritási Tanáccsal való kapcsolattartásra.

## IX. FEJEZET

### Zárórendelkezések

#### 22. szakasz

##### *Székelyszöld régió autonómia-statútumának módosítása*

Jelen statútum módosítása a következő eljárás szerint történik:

- a) a módosítást az Önkormányzati Tanács tagjainak legalább egyötöde kezdeményezi;
- b) a módosítást az Önkormányzati Tanács kétharmados szavazati többséggel hagyja jóvá;
- c) az Önkormányzati Tanács által jóváhagyott módosított statútumot a 21. szakasz (1) bekezdése szerint terjeszti a parlament elé.

#### 23. szakasz

##### *Székelyszöld régió módosított autonómia-statútumának hatályba lépése*

(1) A módosított statútum Románia Hivatalos Közlönyében való közzéadásakor lép életbe.

(2) Az autonómia-statútum érvénybe lépésekor minden vele ellentétes rendelkezés hatályát veszti.

(3) Az új autonómia-statútum hatályba lépését kimondó törvény menetrendet is tartalmaz a hatáskörök esetleges átadásáról, amennyiben ez szükséges.